

IZVJEŠTAJ

O FINANSIJSKOJ REVIZIJI PRAVOBRANILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2010. GODINU

Broj: 01-03-08-16-1-538 /11

Sarajevo, juni 2011. godine

SADRŽAJ

I MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
II NALAZI I PREPORUKE	5
1. Uvod.....	5
2. Postupanje po ranijim preporukama.....	5
3. Sistem internih kontrola	6
4. Budžet.....	7
5. Finansijski izvještaji.....	8
6. Pregled rashoda budžeta	9
6.1. Tekući izdaci	9
6.2. Kapitalni izdaci.....	11
7. Bilans stanja.....	11
8. Javne nabavke	12
9. Korespondencija	12
III PRILOG.....	13
Izjava o odgovornostima rukovodstva	
Pregled rashoda budžeta za 2010. godinu	
Bilans stanja na dan 31.12.2010. godine	

I MIŠLJENJE REVIZORA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja i usklađenosti poslovanja s odgovarajućim zakonima i propisima za godinu koja se završava 31. decembra 2010. godine u **Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Pravobranilaštvo).

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Pravobranilaštva je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu budžeta institucija BiH. Ova odgovornost uključuje i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze usljed prijevare ili greške.

Pored odgovornosti za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Pravobranilaštva je također odgovorno da osigura da su finansijske transakcije i informacije koje su prikazane u finansijskim izvještajima usklađene sa odgovarajućim zakonima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 12/06) i Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizionih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima usljed prijevare ili greške. Prilikom procjene rizika revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju osmišljavanja revizionih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske transakcije i informacije koje su prikazane u finansijskim izvještajima, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonima. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi dobili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene koje su određene zakonom. Ove procedure uključuju procjenu rizika od značajnih neslaganja sa zakonima.

Vjerujemo da su pribavljeni revizioni dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Pravobranilaštva prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obaveza na 31. decembra 2010. godine i rezultate poslovanja i izvršenja budžeta za godinu koja se završila na navedeni datum u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima bile su u svim značajnim aspektima usklađene s odgovarajućim zakonima i propisima.

Isticanje predmeta

Ne izražavajući rezervu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na tačku 6.1. Izvještaja koja se odnosi na korištenje sredstava reprezentacije u smislu racionalizacije navedenih izdataka.

Sarajevo, 23.06.2011. godine

Zamjenik generalnog revizora

Dževad Nekić

Generalni revizor

Milenko Šego

II NALAZI I PREPORUKE

1. Uvod

Pravobranilaštvo BiH je osnovano Zakonom o Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine¹ u cilju osiguranja mogućnosti da država Bosna i Hercegovina raspolaže efikasnom zakonskom zaštitom i zastupanjem u pogledu njenih Ustavom utvrđenih nadležnosti, interesa i prava.

Nadležnost Pravobranilaštva propisana je zakonom u skladu sa kojim Pravobranilaštvo:

- ima funkciju zakonskog zastupnika Bosne i Hercegovine, njenih institucija i organa, pred svim redovnim sudovima BiH i državnim organima;
- zastupa naprijed navedene institucije pred Ustavnim sudom BiH;
- u upravnim sporovima zastupa institucije i organe BiH po ovlaštenju institucije koja je u sporu;
- zastupa BiH pred međunarodnim sudovima, sudovima drugih država, međunarodnim arbitražama i međunarodnim organima drugih država, a po posebnom ovlaštenju može zastupati entitete i Brčko distrikt BiH.

Pored navedenog, Pravobranilaštvo vrši funkciju pravnog savjetovanja, kontrole zakonitosti zaključenih ugovora imovinsko-pravne prirode institucija BiH, te daje pravna mišljenja na prijedloge zakona i drugih propisa kojim se uređuju imovinsko-pravni odnosi, tj. stiču prava i stvaraju obaveze prema imovini u vlasništvu BiH.

Pravobranilaštvom rukovodi pravobranilac i njegova dva zamjenika koje prema zakonu imenuje Vijeće ministara BiH u skladu sa Zakonom o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima BiH. Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Pravobranilaštva, funkcija pravobranioca podliježe rotaciji u periodima od po 16 mjeseci.

Sjedište Pravobranilaštva je u Sarajevu, a na 31.12.2010. godine u instituciji je bilo 20 zaposlenih.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju institucija BiH (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Pravobranilaštva za 2009. godinu o čemu je sačinjen Izvještaj o reviziji, te izrazio pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje i zakonitost poslovanja. Pravobranilaštvu su predložene preporuke kojima se sugeriše preduzimanje određenih aktivnosti na unaprjeđenju sistema internih kontrola i određenih poslovnih procesa.

Pravobranilaštvo nije dostavilo odgovor Uredu za reviziju, u skladu sa članom 16. stav 3. Zakona o reviziji, o preduzetim aktivnostima radi nadilaženja slabosti i nedostataka koji su identifikovani u Izvještaju o reviziji za 2009. godinu.

Osvrtom na preporuke revizije date u Izvještaju o reviziji za 2009. godinu, te uvidom u preduzete aktivnosti, utvrdili smo sljedeće:

---

¹ Službeni glasnik BiH, broj 8/02, 10/02, 44/04 i 102/09

Realizovane preporuke:

- Pravobranilaštvo je uskladilo način i period angažovanja na osnovu ugovora o djelu svojim stvarnim potrebama.

Preporuke čija je realizacija u toku:

- Pravobranilaštvo je unaprijedilo sistem internih kontrola u vezi vođenja evidencija koje pružaju informacije o vrijednosti provedenih postupaka javnih nabavki putem direktnog sporazuma, međutim iste nisu predstavljale osnovu za odobravanje nabavki putem direktnog sporazuma;
- Lice koje je koristilo službeno vozilo 24 sata nema pravo na naknadu troškova prijevoza na posao i s posla, međutim nije izvršen povrat više isplaćenih sredstava.

3. Sistem internih kontrola ²

Pravobranilaštvo je odgovorno za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima.

Revizijom je utvrđeno kako unutrašnja organizacija Pravobranilaštva nije u potpunosti implementirana. Tako, na primjer, nisu popunjena radna mjesta sekretara Pravobranilaštva, dva pomoćnika pravobranioca te šefa pisarnice. Nepopunjavanje naprijed navedenih pozicija može predstavljati rizik u smislu upravljanja i kvalitetnog obavljanja poslova propisanih zakonom. Također, konstatovano je kako je u 2010. godini održano pet sjednica Kolegija Pravobranilaštva, a pojedine odluke su donijete izvan proceduralnih okvira definisanih Poslovnikom o radu Pravobranilaštva.

Nadalje, provedenom revizijom konstatovano je kako su potrebna dalja unaprjeđenja sistema internih kontrola u dijelu koji se odnosi na korištenje sredstava reprezentacije, isplatu stimulacija, upotrebu i održavanja službenih vozila te provođenje procedura javnih nabavki.

Preporučujemo Pravobranilaštvu preduzimanje aktivnosti na daljem unaprjeđenju sistema internih kontrola te uspostavljanju potpune unutrašnje organizacije. Također, potrebno je uložiti dodatne napore pri usaglašavanju stavova o pitanjima značajnim za rad Pravobranilaštva.

Pravobranilaštvo nema uspostavljenu funkciju interne revizije budući da, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji³, ne udovoljava kriterijima za uspostavu odjela za internu reviziju.

² Sistem internih kontrola je jedinstven proces kojeg uvodi rukovodstvo i zaposleni institucije, a osmišljen je za pružanje razumnog uvjerenja da se u izvršavanju misije institucije postižu sljedeći opći ciljevi: efikasne poslovne operacije, pouzdano finansijsko izvještavanje, usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima i zaštita imovine.

³ Službeni glasnik BiH, broj 27/08

4. Budžet

- **Planiranje i izvršenje budžeta**

Cirkularnim pismom Ministarstva finansija i trezora BiH, Pravobranilaštvu je određena gornja granica rashoda za 2010. godinu izvedena iz Nacrta dokumenta okvirnog budžeta institucija Bosne i Hercegovine u iznosu od 1.255.000 KM. Pravobranilaštvo je na osnovu analize potreba izradilo projekciju budžeta za 2009. godinu i dostavilo projekciju budžeta u iznosu od 1.255.000 KM. Projekcija je planirana na bazi 23 zaposlena.

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu, odobrena su budžetska sredstva Pravobranilaštvu u iznosu od 1.224.000 KM, što je za 31.000 KM manje od predložene projekcije rashoda, odnosno gornje granice rashoda.

Ukupno izvršenje budžeta Pravobranilaštva za 2010. godinu iznosi 965.077 KM što je manje od odobrenog budžeta za 258.923 KM, odnosno što predstavlja 79% realizacije u odnosu na raspoloživi budžet. Od ukupnog iznosa nerealizovanih sredstava (258.923 KM), na bruto plaće i naknade troškova zaposlenih odnosi se oko 84% (218.333 KM).

Struktura odobrenog i izvršenog budžeta po vrsti rashoda prikazana je u Tabeli I – Pregled rashoda iz budžeta za 2010. godinu datoj u prilogu Izvještaja.

Pravobranilaštvo je tokom godine, na osnovu odluka Ministarstva finansija i trezora BiH, izvršilo dva prestrukturisanja rashoda u iznosima od 21.500 KM i 30.000 KM. Prvo prestrukturisanje odobreno je 13.10.2010. godine uvećanjem pozicija nabavke materijala (5.000 KM), izdataka za tekuće održavanje (5.000 KM) i ugovorenih usluga (11.500 KM), a umanjnjem pozicija naknada zaposlenih (5.000 KM), putnih troškova (1.000 KM), izdataka za energiju (10.000 KM), usluga prijevoza i goriva (2.000 KM) i izdataka za nabavku opreme (3.500 KM). Drugo prestrukturisanje odobreno je 27.12.2010. godine u iznosu od 30.000 KM u sklopu tekućih izdataka.

Analizom izvršenog budžeta konstatovali smo kako ne postoji korelacija između kapitalnih izdataka odobrenih Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2010. godinu i realizovanih kapitalnih izdataka. Naime, sredstva su prvobitno odobrena za nabavku namještaja (7.000 KM) i motornog vozila (30.000 KM), da bi naknadnim izmjenama strukture kapitalnih ulaganja sredstva bila utrošena za nabavku namještaja (10.220 KM), kompjuterske opreme (4.890 KM), inventara (4.409 KM), elektronske opreme (3.201 KM) i ostale opreme (2.039 KM).

Preporučujemo Pravobranilaštvu da unaprijedi proces planiranja budžeta na način da se izvrši detaljna analiza procesa planiranja te utvrde razlozi odstupanja izvršenih i planiranih kapitalnih izdataka kako ne bi dolazilo do značajnijih promjena strukture odobrenog budžeta.

- **Planirani i realizovani programski zadaci**

Program rada Pravobranilaštva za 2010. godinu pripremljen je na osnovu Zakona o Pravobranilaštvu BiH kojim su definisani osnovni ciljevi koji se žele postići u 2010. godini. Neki od značajnijih ciljeva su: stručno i efikasno zastupanje BiH i njenih

institucija u sporovima pred sudovima, preduzimanje aktivnosti u vezi efikasne zaštite državne imovine koja se nalazi izvan teritorije BiH i na teritoriji BiH, adekvatan doprinos u radu Komisije za državnu imovinu te ostvarivanje saradnje s entitetskim pravobranilaštvima.

Izveštaj o radu Pravobranilaštva za 2010. godinu sadrži najvažnije aktivnosti ove institucije iz nadležnosti Pravobranilaštva. U skladu sa Zakonom o Pravobranilaštvu BiH, isti je 19.05.2011. godine podnesen Vijeću ministara BiH i Parlamentarnoj skupštini BiH.

Prema navedenom Izveštaju, u periodu od 01.01. do 31.12.2010. godine, u Pravobranilaštvu je u radu bilo ukupno 5.626 predmeta od čega:

Parnični predmeti	1.964
Izvršni predmeti	964
Upravni predmeti	73
Predmeti vansudske nagodbe	6
Pravna mišljenja	1.792
Predmeti s elementima inostranosti	14
Ostali razni predmeti	134
Adhezioni predmeti	47
Predmeti koji se ne vode pred Ustavnim sudom	129
Predmeti uprave Pravobranilaštva	503

Od tog broja, u pomenutom periodu zaprimljen je 3.701 predmet, a 1.925 predmeta je preneseno iz ranijih godina. U 2010. godini riješeno je 2.960 predmeta, a u narednu godinu je preneseno 2.666 predmeta. Od neriješenih predmeta, najveći broj se odnosi na parnične predmete (1.233 predmeta).

U Izveštaju o radu, Pravobranilaštvo ukazuje na činjenicu kako ne može uticati na okončanje neriješenih predmeta, jer su za njihovo rješavanje nadležni isključivo sudovi. Također, Pravobranilaštvo ističe problem kako često, kao zakonski zastupnik BiH, nije u mogućnosti naplatiti potraživanja od dužnika protiv kojih se vodi izvršni postupak iz više razloga kao što su: izvršenik ne posjeduje imovinu podobnu za izvršenje, izvršenik nije dostupan niti mu se može uručiti rješenje o izvršenju ili nepostojanje međudržavnih ugovora o izvršenju izvršnih presuda.

5. Finansijski izvještaji

Pravobranilaštvo je, u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH⁴, sačinilo godišnji finansijski izvještaj za 2010. godinu koji sadržava bilans stanja, pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava i pregled kapitalnih ulaganja po vrstama, projektima i opremi. Također, sastavni dio godišnjeg finansijskog izvještaja predstavlja analiza godišnjeg izvještaja Pravobranilaštva koja je sastavljena u tekstualnom obliku.

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 33/07

Godišnji finansijski izvještaj predat je 25.02.2011. godine Ministarstvu finansija i trezora BiH. Pravobranilaštvo je, zbog uočenih greški u sadržaju pojedinih tabela, a na zahtjev Ministarstva finansija i trezora BiH, 06.04.2011. godine dostavilo korigovane podatke.

6. Pregled rashoda budžeta

6.1. Tekući izdaci

- **Bruto plaće**

Ukupno realizovane bruto plaće i naknade iznose 676.060 KM što čini 80% u odnosu na planiranih 849.000 KM. U Pravobranilaštvu je, s 31.12.2010. godine, bilo 20 zaposlenih. U toku 2010. godine zaposlena su dva lica, stručni savjetnik za finansijske poslove i pomoćnik pravobranioca.

Pregledom dobijenih podataka o isplaćenim stimulacijama, uočeno je prekoračenje maksimalno dozvoljenog procenta isplate stimulacija definisanog Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH.

Preporučujemo Pravobranilaštvu da se prilikom isplata stimulacija pridržava odredbi utvrđenih Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH.

U Izvještaju o reviziji Pravobranilaštva za 2009. godinu konstatovano je kako postoji sudski spor između pomoćnika pravobranioca i Ministarstva finansija i trezora BiH u vezi visine koeficijenata za obračun plaće pomoćnicima pravobranioca.

U 2010. godini je, na osnovu pravosnažne presude Suda BiH, Ministarstvu finansija i trezora BiH naloženo da isplati odgovarajuće iznose na ime neisplaćene razlike plaće za sedam pomoćnika pravobranioca (razlika utvrđena primjenom koeficijenta 3,55 umjesto koeficijenta 4,2). Isplata razlike plaća s obračunatim porezima i doprinosima iznosila je 29.341 KM i izvršena je u septembru 2010. godine.

- **Naknade troškova zaposlenih**

Ukupno isplaćene naknade troškova zaposlenih iznose 110.607 KM. Od toga, značajnije naknade odnose se na naknadu za topli obrok tokom rada (31.002 KM), naknadu za prijevoz s posla i na posao (19.369 KM), naknadu troškova smještaja zvaničnika (18.186 KM) te naknadu za odvojeni život (15.166 KM).

Naknada za odvojeni život isplaćivana je na osnovu izdatih rješenja Pravobranilaštva kojima je utvrđeno pravo na ovu naknadu u visini od 400 KM. Pravo na ovu naknadu ostvaruju četiri lica. Revizijom predmetnih naknada, utvrđeno je kako je licima koja koriste pravo na naknadu za odvojeni život, ista isplaćivana i za vrijeme provedeno na godišnjem odmoru, što na mjesečnom nivou iznosi 1.600 KM.

Smatramo kako je pravo na naknadu za odvojeni život uslovljeno odvojenošću mjesta rada od mjesta prebivališta te smo stoga mišljenja kako je ostvarivanje prava na ovu naknadu u funkciji obavljanja posla te je treba posmatrati u kontekstu drugih naknada koje se vezuju za prisustvo na poslu.

- **Putni troškovi**

Ukupno ostvareni putni troškovi u 2010. godini iznose 33.655 KM. Od toga, ostvareni izdaci na putnim troškovima u zemlji iznose (12.399 KM) i putnim troškovima u inostranstvu (21.256 KM).

Putovanja u zemlji uglavnom su vezana za prisustvovanje na zakazanim sudskim raspravama, seminarima i konferencijama, a putovanja u inostranstvu odnose se na seminare, razna savjetovanja i ročišta u vezi nekretnina koje su u vlasništvu BiH.

Pregledom pojedinih putnih naloga nisu uočene nepravilnosti prilikom obračuna i isplate istih.

- **Izdaci telefonskih i poštanskih usluga**

Izdaci telefonskih i poštanskih usluga u 2010. godini iznose 25.840 KM. Značajniji izdaci odnose se na mobilne telefone (11.441 KM), poštanske usluge (6.936 KM) i fiksne telefone (5.146 KM).

Pravo na mjesečnu naknadu za korištenje službenih mobilnih telefona ima 12 lica. Nadoknade troškova za upotrebu istih kreću se u rasponu od 50 KM za stručnog savjetnika, do 250 KM za pravobranilaca.

Revidiranjem ovih troškova, konstatovano je kako se troškovi ne priznaju u slučajevima prekoračenja odobrenih mjesečnih limita.

- **Izdaci za usluge prijevoza i goriva**

Izdaci za usluge prijevoza i goriva ostvareni su u iznosu od 18.105 KM. Značajniji izdaci odnose se na izdatke za gorivo (8.679 KM), troškove održavanja vozila (5.545 KM) i osiguranje vozila (2.537 KM).

Pravobranilaštvo raspolaže s dva službena vozila. Internom aktom definisan je način korištenja vozila i istim je pravo na neograničeno korištenje dano pravobraniocu. Revizijom predmetnih izdataka, uočeno je kako se ne vodi evidencija o upotrebi službenih vozila, odnosno kako nije osigurana detaljna informacija o stvarnim troškovima vozila (registracija, osiguranje, redovno servisiranje, tekuće održavanje, zamjena auto guma, troškovi goriva i sl.), a koja bi bila osnova za odobravanje nastanka troška održavanja vozila.

Pregledom naloga izdatih za vozila, konstatovano je kako su često evidentirani odlasci vozila van sjedišta institucije. S obzirom da ta putovanja u većini slučajeva nisu vezana za putne naloge izdate za osobe, nismo se mogli uvjeriti u opravdanost upotrebe vozila, odnosno da su ista korištena u službene, odnosno poslovne svrhe.

Neophodno je uspostaviti sistem interne kontrole koji će osigurati dosljednu primjenu procedura propisanih internom odlukom, te osigurati evidencije kao osnovu za pouzdano pravdanje izdataka za upotrebu i održavanje službenih vozila, a sve u cilju namjenske potrošnje raspoloživih sredstava.

- **Ugovorene usluge**

Izdaci za ugovorene usluge ostvareni su u iznosu od 37.447 KM. Značajniji troškovi odnose se na usluge reprezentacije (14.890 KM), ugovore o djelu i ugovore o privremenim i povremenim poslovima (6.572 KM), usluge stručnog obrazovanja (6.098 KM) i usluge štampa (4.350 KM).

Usluge reprezentacije: Odlukom o visini sredstava za troškove reprezentacije, Pravobranilaštvo nije osiguralo odgovarajuću podlogu za efikasno upravljanje izdacima za reprezentaciju, s obzirom da istom nisu obuhvaćena određena pitanja kao što su povod i obrazloženje nastanka troška reprezentacije, procedure i način korištenja definisanog limita, kao i način davanja darova u cilju predstavljanja institucije. Testiranjem troškova reprezentacije konstatovano je kako se, prilikom pravdanja utroška sredstava, ne sačinjavaju adekvatni prateći izvještaji kojima se dokazuje svrha nastanka troška reprezentacije. S toga se nismo mogli uvjeriti da su svi troškovi, evidentirani kao reprezentacija, utrošeni s namjenom predstavljanja institucije. Također, konstatovano je kako se veći dio nastalih troškova reprezentacije pravda putem blagajne, što ne osigurava potpunu kontrolu nad predmetnim izdacima.

Potrebno je internim aktom regulisati gore navedena pitanja, te pojačati sistem kontrole utroška sredstava reprezentacije i osigurati transparentno, namjensko i reprezentativno korištenje ovih sredstava.

6.2. Kapitalni izdaci

Ukupni kapitalni izdaci ostvareni tokom 2010. godine iznose 24.759 KM i odnose se na nabavku opreme. Pravobranilaštvu su, u skladu sa zahtjevom za dodjelu sredstava iz budžeta, odobrena kapitalna ulaganja u vrijednosti od 37.000 KM (motorno vozilo - 30.000 KM i namještaj - 7.000 KM). Međutim, tokom godine mijenjana je struktura odobrenih kapitalnih ulaganja, te su sredstva većim dijelom utrošena za nabavku namještaja (10.220 KM), kompjuterske opreme (4.890 KM) i inventara (4.409 KM).

7. Bilans stanja

Ukupna aktiva Pravobranilaštva iskazana je u iznosu od **78.957 KM**. Aktiva se sastoji od sljedećih pozicija: novčana sredstva (4.937 KM), kratkoročna potraživanja (3.454 KM), te neotpisana vrijednost stalnih sredstava (70.566 KM). Stalna sredstva najvećim dijelom čine namještaj (20.542 KM), motorna vozila (21.161 KM) te kompjuterska oprema (13.416 KM).

Ukupnu pasivu Pravobranilaštva, koja iznosi **168.085 KM**, čine kratkoročne tekuće obaveze (24.393 KM), obaveze prema zaposlenim (73.126 KM) te izvori sredstava (70.566 KM). Kratkoročne tekuće obaveze se uglavnom odnose na obaveze prema dobavljačima (23.898 KM), a obaveze prema zaposlenim odnose se na bruto plaće, naknade i pripadajuće doprinose za decembar 2010. godine koje su izmirene u 2011. godini.

8. Javne nabavke

Na osnovu dostavljenog pregleda provedenih procedura nabavki, ustanovljeno je da je Pravobranilaštvo veći broj postupaka izbora najpovoljnijeg dobavljača sprovedo putem konkurentskog postupka bez dodatne objave obavještenja o nabavki te putem direktnog sporazuma. Prilikom provođenja konkurentskog postupka, Pravobranilaštvo je zahtjev za dostavljanje ponuda upućivalo na pet i više adresa. Procedure javnih nabavki u Pravobranilaštvu se pokreću na osnovu odluka pravobranioca, a iste provodi stalna komisija za javne nabavke. Pravobranilaštvo nema pouzdanu evidenciju o vrijednosti realizovanih direktnih sporazuma te isti nisu uporedivi s ukupnim godišnjim budžetom za nabavke.

Revizija je izvršila pregled i provjeru postupaka izbora najpovoljnijeg dobavljača, koji se odnose na: nabavku uredskog namještaja, uredskog materijala, kompjuterske opreme i opreme za prijenos podataka i glasa, nabavku goriva, usluge štampanja i usluge održavanja vozila.

Konstatovali smo kako je Pravobranilaštvo u pojedinim postupcima nabavki definisalo potrebne količine za nabavku, ali je od ponuđača zahtijevalo iskazivanje ponuda na bazi jedinične cijene, odnosno izbor najpovoljnijeg dobavljača izvršen je na osnovu jediničnih cijena.

Preporučujemo Pravobranilaštvu da, ubuduće, ocjenu najpovoljnije ponude vrši na osnovu ukupno planiranih potreba institucije, odnosno da izbor najpovoljnijeg dobavljača vrši na osnovu ukupne vrijednosti ponude. Također, preporučujemo dosljednu primjenu Zakona o javnim nabavkama BiH u dijelu koji se odnosi na poštivanje limita od 10% pri dodjeli ugovora putem direktnog sporazuma.

9. Korespondencija

Pravobranilaštvo nije u ostavljenom roku dostavilo komentare na Nacrt izvještaja o reviziji za 2010. godinu, tako da ovaj Izvještaj predstavlja konačni izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o reviziji za 2010. godinu.

**Vođa tima za
finansijsku reviziju**

Danijel Jozić, viši revizor

**Rukovodilac Odjela za
finansijsku reviziju**

Munevera Baftić, viši revizor

U reviziji učestvovali:

Nataša Pavlović, revizor

Osman Paćuka, revizor

III PRILOG

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Pravobranilaštvo) dužno je da osigura da finansijski izvještaji za 2010. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH (Službeni glasnik BiH, broj 61/04 i 49/09), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH, broj 33/07) i Pravilnikom o računovodstvu budžeta institucija BiH (Protokol Ministarstva broj 01-St4-16-1810/05 od 30.05.2005. godine). Rukovodstvo je također obavezno da postupa u skladu sa Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2010. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 103/09) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja i rezultate poslovanja Pravobranilaštva.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije.
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi;

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za preduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum: 18.05.2011. godine

Pravobranilac:

Željka Klobučar

Pregled rashoda budžeta za 2010. godinu

Naziv institucije: Pravobranilaštvo BiH

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet (2+3)	Izvršenje budžeta	Index 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	1.187.000	3.500	1.190.500	940.319	79
Bruto plaće i naknade	870.000	-21.000	849.000	676.060	80
Naknade troškova zaposlenih	170.000	-14.000	156.000	110.607	71
Putni troškovi	33.000	8000	41.000	33.655	82
Izdaci telefonskih i pošt.usluga	25.000	2000	27.000	25.840	96
Izdaci za energiju i kom. usluge	15.000	-10000	5.000	0	0
Nabavka materijala	16.000	15000	31.000	28.389	92
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	16.000	-2000	14.000	10.356	74
Unajmljivanje imovine i opreme	3.000	0	3.000	2.685	89
Izdaci za tekuće održavanje	10.000	7000	17.000	12.623	74
Izdaci za osiguranje	5.000	0	5.000	2.657	53
Ugovorene usluge i druge usluge	24.000	18500	42.500	37.447	88
2. Kapitalni izdaci	37000	-3500	33.500	24.759	74
Nabavka zemljišta			0		
Nabavka građevina			0		
Nabavka opreme	37.000	-3500	33.500	24.759	74
Nabavka ostalih stalnih sreds.			0		
Rekonstrukcija i inves.održ.			0		
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
			0		
			0		
I Ukupno (1+2+3)	1.224.000	0	1.224.000	965.077	79
II Prosječan broj zaposlenih					
4. Novčane donacije			0	0	

Rukovodstvo je ove izvještaje odobrilo dana 25.02.2011. godine.

Pravobranilac:

Željka Klobučar

Bilans stanja na dan 31.12.2010. godine

Naziv institucije: Pravobranilaštvo BiH

Tabela II

Opis	31.12.2009	31.12.2010.	Index 3/2
1	2	3	4
1. Gotovina, krat.potraživanja, razgraničenja i zalihe	3.563	8.391	236
Novčana sredstva	62	4.937	7.909
Kratkoročna potraživanja	3.500	3.454	99
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	68.165	70.566	104
Stalna sredstva	176.156	200.914	114
Ispravka vrijednosti	107.991	130.348	121
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	68.165	70.566	104
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	71.727	78.957	110

3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	74.801	97.518	130
Kratkoročne tekuće obaveze	17.418	24.393	140
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obaveze prema zaposlenima	57.383	73.126	127
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obaveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	68.165	70.566	104
Izvori sredstava	68.165	70.566	104
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	142.966	168.085	118

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.8. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je ove izvještaje odobrilo dana 25.02.2011. godine.

Pravobranilac :

Željka Klobučar